

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

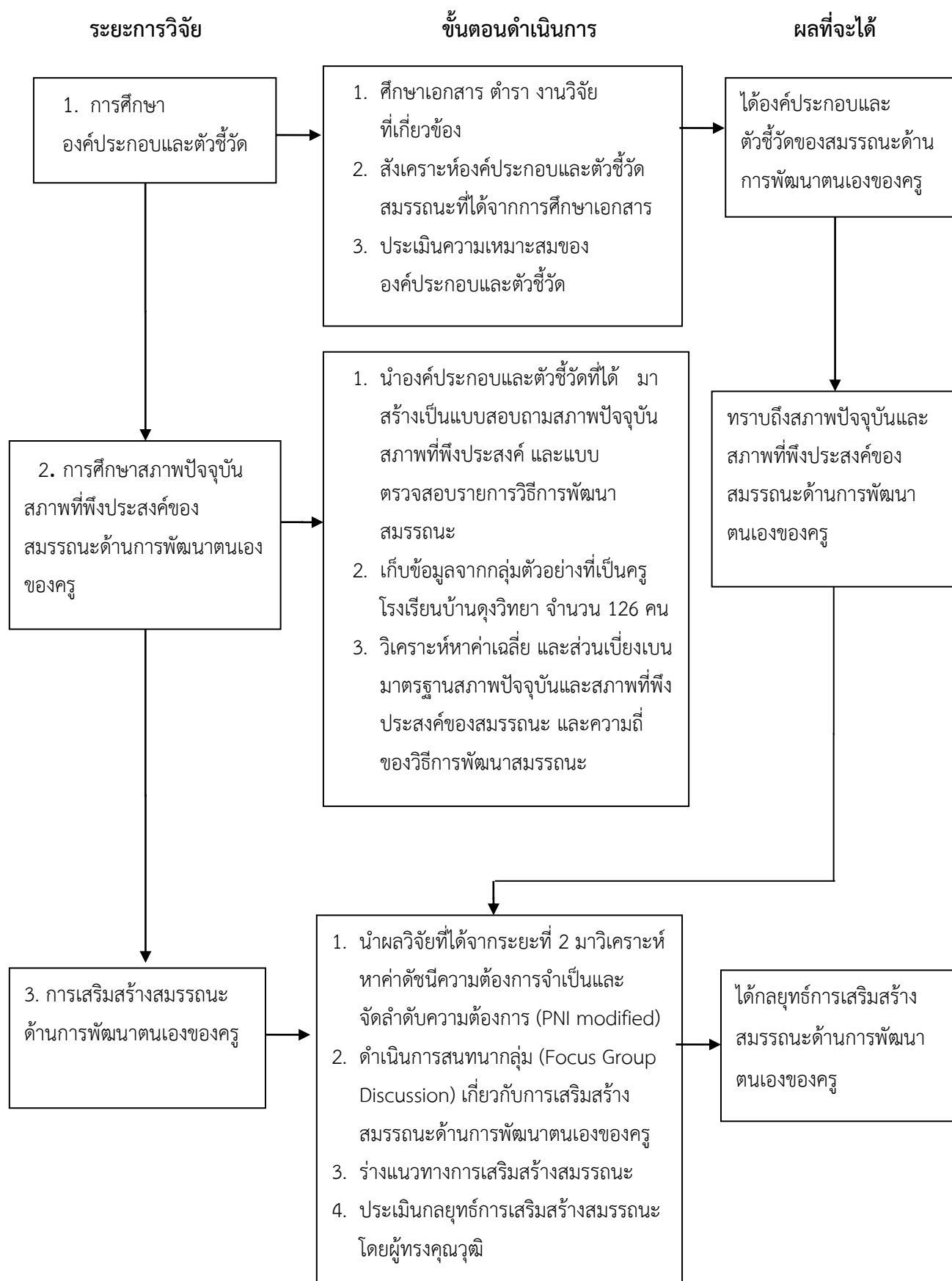
การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู

ระยะที่ 3 การกลยุทธ์แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู

ระยะการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่จะได้ แสดงโดยแผนภาพ ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 แสดงระยะเวลาการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่จะได้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู

1. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย มีดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู

1.2 สังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย

ที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู 2544 : 14-17, เกณฑ์ ก.ค.ศ. 2553 : 5 และเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา 2537 : 12) มาจัดหมวดหมู่เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความสอดคล้อง และความเป็นไปได้ขององค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู

การการพิจารณาระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ 6 องค์ประกอบ และ 36 ตัวชี้วัด ดังนี้ 1) องค์ประกอบด้านการสำรวจและประเมินตนเองของครู มี 7 ตัวชี้วัด 2) องค์ประกอบด้านการศึกษาค้นคว้า ติดตามความรู้และข่าวสารใหม่ๆ ทางวิชาการ มี 5 ตัวชี้วัด 3) องค์ประกอบด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ มี 2 ตัวชี้วัด 4) องค์ประกอบด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย มี 3 ตัวชี้วัด 5) องค์ประกอบด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูสม่ำเสมอ มี 15 ตัวชี้วัด และ 6) องค์ประกอบด้านการพัฒนาตนเองของครูในลักษณะอื่น มี 4 ตัวชี้วัด

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการยืนยันองค์ประกอบและตัวชี้วัด ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือก ได้แก่

2.1.1 คุณวุฒิปริญญาโท สาขาสถิติ การวัดและประเมินผลทางการศึกษา หรือการบริหารการศึกษา

2.1.2 ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.3 ตำแหน่งผู้บริหารการศึกษาหรือบุคลากรทางการศึกษาอื่น

ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

1) นายจ่านง ศิลารินทร์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดุงวิทยา
2) นายสมคุณุญ โฉมหาญ	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุตรพิชัยรัษฎ์พิทยา
3) นางเนตรชนก ชมภูธร	ผู้อำนวยการโรงเรียนเพ็ญพิทยาคม
4) นายประสุข ศรีจันทร์	ผู้อำนวยการโรงเรียนประจักษ์ศิลปาคาร
5) นายปรเมนทร์ เกษนัต	รองผู้อำนวยการโรงเรียนหนองหานวิทยา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 เป็นแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู

3.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู โดยการสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู จากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู 2544 : 14-17, เกณฑ์ ก.ค.ศ. 2553 : 5 และเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา 2537 : 12)

3.2.2 นำแบบประเมินความเหมาะสม ขององค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือจากโรงเรียนบ้านดุงวิทยาถึงผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู

4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู ส่งให้กับผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คน

4.3 ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูคืนจากผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง

5. การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อพิจารณาหาระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู โดยใช้เกณฑ์รายข้อ มีค่าเฉลี่ยระดับมากถึงมากที่สุด ถือว่าองค์ประกอบและตัวชี้วัดนั้นๆ ใช้ได้ และสรุปเพื่อรวบรวมองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูเพื่อนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู โรงเรียนบ้านดุงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ต่อไป

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู โรงเรียนบ้านดุงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี

1. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

1.1 นำผลการวิจัยในระยะที่ 1 มาใช้ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู โรงเรียนบ้านดุงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ซึ่งแบบสอบถามที่สร้างขึ้น มีจำนวนทั้งสิ้น 36 ข้อ

1.2 นำแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

1.3 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู

1.4 นำข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับ โดยการคำนวณ PNI modified (สุวิมล ว่องวานิช. 2550 : 279)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 ประชากร ได้แก่ ครู 156 คน โรงเรียนบ้านดุงวิทยา ในปีการศึกษา 2565

ตาราง 2 แสดงประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ตำแหน่ง	เพศ	จำนวนประชากร
ผู้บริหาร	ชาย	4
	หญิง	1
	รวม	5
ครู	ชาย	62
	หญิง	94
	รวม	156
	รวมทั้งสิ้น	161

ที่มา: รายงานข้อมูลทางสถิติ จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ณ เดือน พฤษภาคม 2565

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู 156 คน โรงเรียนบ้านดุงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกครูทั้งโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 126 คน

ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มงาน/กลุ่มสาระ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	คิดเป็นร้อยละ
ภาษาไทย	18	15	83.3
คณิตศาสตร์	25	20	80.0
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	33	26	78.8
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	25	20	80.0
ศิลปะ	12	10	83.3
สุขศึกษาและพลศึกษา	8	6	75.0
การงานอาชีพ	6	5	83.3
ภาษาต่างประเทศ	27	22	81.5
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	2	2	100
รวม/เฉลี่ยรวม	156	126	82.8

จากข้อมูลสารสนเทศ ปีการศึกษา 2565 (บัญชีแสดงสภาพอัตรากำลังฯ 2565 : 16)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลระยะที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์และวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู โรงเรียนบ้านดุงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ในประเด็นขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Type) 5 ระดับ เพื่อสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ด้านการพัฒนาตนเองของครู ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 ศึกษาหลักเกณฑ์ และวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

3.2.2 ร่างแบบสอบถามโดยใช้ประเด็นขององค์ประกอบ และตัวชี้วัดที่ได้จากการศึกษาในระยะที่ 1 มาเป็นกรอบการสร้าง

3.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำ

3.2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย จำนวน 5 ท่าน ให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไข โดยมีเกณฑ์คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- 1) คุณวุฒิปริญญาโทหรือเอก สาขาสถิติและหรือการวัดผลประเมินผล
- 2) ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา
- 3) ตำแหน่งผู้บริหารการศึกษาหรือบุคลากรทางการศึกษาอื่น

ผู้เชี่ยวชาญเครื่องมือ 5 ท่าน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ประกอบด้วย

- 1) ดร.วาทกานต์ ศรีธรรษาภรณ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี
- 2) รองศาสตราจารย์ ดร. ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 3) รองศาสตราจารย์ ดร. ฉลาด จันทรมบัติ ภาควิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 4) จำลิสตรี ดร. อัครวิน นันทะแสง รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดุงวิทยา
- 5) นายศักดิ์ จำปาหอม รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี

พิจารณาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC : Index of Item -Objective Congruence) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 70)

ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับเนื้อหา	ให้คะแนน +1
ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับเนื้อหา	ให้คะแนน 0
ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ตรงกับเนื้อหา	ให้คะแนน -1

1.2.5 นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือตรวจพิจารณาความสอดคล้องแล้วมาวิเคราะห์เพื่อสรุปผล โดยพิจารณาและคัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 – 1.00 และปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

1.2.6 ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out)

1.2.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครู จำนวน 30 คน ประกอบด้วยครูจากทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

1.2.8 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อตามวิธีการของ Item-Total Correlation (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 129)

1.2.9 จัดทำแบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอน โรงเรียนบ้านดุงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ต่อไป

4) การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 4.1 ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากครูจากโรงเรียนบ้านดุงวิทยา ในการตอบแบบสอบถาม
- 4.2 ผู้วิจัยขอรับแบบสอบถามคืนภายในระยะเวลา 15 วัน

5) การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูล

5.1.1 ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา

5.1.2 ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนต่อไปนี้

คำตอบ	คะแนนที่ได้
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 ป้อนคะแนนเข้าโปรแกรม SPSS เพื่อวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ระดับสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู โรงเรียนบ้านดุงวิทยา และแปลค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์ต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.51-5.00	ครูมีระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด
3.51-4.50	ครูมีระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มาก
2.51-3.50	ครูมีระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ปานกลาง
1.51-2.50	ครูมีระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์น้อย
1.00-1.50	ครูมีระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

5.2.2 วิเคราะห์ร้อยละของวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู

ระยะที่ 3 การพัฒนากลยุทธ์การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู

1. ขั้นตอนดำเนินการ

1.1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) โดยนำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในระยะที่ 2 มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น โดยคำนวณจากสูตรต่อไปนี้

$$PNI \text{ modified} = (I-D)/D$$
 (I = สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองที่คาดหวัง; D = สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองที่เป็นจริง)

1.2 ดำเนินการสนทนากลุ่มโดยผู้วิจัยร่วมกับผู้ร่วมการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้กลยุทธ์การ

เสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู โรงเรียนบ้านดุงวิทยา สัมเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนาแบบกลุ่ม (Focus Group Discussion)

1.3 ออกแบบกลยุทธ์การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู โรงเรียนบ้านดุงวิทยา ดังต่อไปนี้

1.3.1 นำผลที่ได้จากข้อ 1.1 และ 1.2 มาใช้ในการปรับร่างกลยุทธ์ที่ได้จากการออกแบบเบื้องต้นไว้จากการ Review Literature

1.3.2 นำเสนอกยุทธ์ที่ได้ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ทุกองค์ประกอบของแนวทาง

1.4 ประเมินกลยุทธ์ฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่

2.1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 8 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ต่อไปนี้

2.1.1 คุณวุฒิปริญญาโท สาขาสถิติ การวัดผลประเมินผล และการบริหารการศึกษา

2.2.2 ตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.2.3 ตำแหน่งผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา หรือบุคลากรทางการศึกษาอื่น

ผู้ทรงคุณวุฒิ 8 คน ประกอบด้วย

1) นางกัญญา โทสาลี รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี

2) นายวิทยา บุราณ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี

3) นางกรรณิการ์ ม่วงมิตร ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

4) นายวัฒน์ชัย ภูมิฝึกแว่น รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล โรงเรียนอนุ

พิทยานุกูล

5) จ.ส.ต.ดร. อัครวิน นันทะแสง รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล โรงเรียน

บ้านดุงวิทยา

6) นางวัฒนกมล มีคุณ หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล โรงเรียนบ้านดุงวิทยา

7) นางนิรัญญา จันทจร หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนบ้านดุงวิทยา

8) นายเบญจมิตร โคตรสุน ผู้วิจัยและดำเนินการประชุม

2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งให้คำแนะนำ เสนอแนะเพื่อคุณสมบัติของกลยุทธ์ฯ และทำหน้าที่ประเมินกลยุทธ์ฯ จำนวน 7 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ต่อไปนี้

2.2.1 คุณวุฒิปริญญาโท สาขาสถิติ การวัดผลประเมินผล และการบริหารการศึกษา

2.2.2 ตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.2.3 ตำแหน่งผู้บริหารการศึกษาหรือบุคลากรทางการศึกษาอื่น

ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน ประกอบด้วย

1) นายศักดิ์ดา จำปาหอม	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอุดรธานี
2) นายประสุข ศรีจันทร์	ผู้อำนวยการโรงเรียนประจักษ์ศิลปาคาร
3) นายสมดุลย์ โฉมหาญ	ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดรพิชัยรักษ์พิทยา
4) นายวิทยา บุราณ	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี
5) จ.ส.ต.ดร. อัครวิน นันทะแสง	รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล โรงเรียน บ้านดุงวิทยา
6) นางกรรณิการ์ ม่วงมิตร	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทาง การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี
7) นายจ๋านง ศิลารินทร์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดุงวิทยา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

3.1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษากลยุทธ์การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูจากผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินกลยุทธ์การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู โรงเรียนบ้านดุงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี เป็นแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของกลยุทธ์

3.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.2.1 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

3.2.1.1 ศึกษาหลักเกณฑ์ และวิธีการสร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

3.2.1.2 ร่างแบบบันทึกโดยใช้ประเด็นขององค์ประกอบ และตัวชี้วัดที่ได้จากการศึกษาในระยะที่ 1 มาเป็นกรอบการสร้าง

3.2.1.3 นำแบบบันทึกที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (คณะเดียวกันกับผู้ทรงคุณวุฒิในข้อ 2) เพื่อตรวจสอบและแก้ไขแบบบันทึกตามที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำ

1.2.2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินกลยุทธ์การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู โรงเรียนบ้านดุงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี เป็นแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1.2.2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบประเมินและแนวทางการประเมิน

1.2.2.2 สร้างแบบประเมินโดยเขียนข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาขององค์ประกอบการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองทั้ง 6 ด้าน

1.2.2.3 นำแบบประเมินเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาความถูกต้องของภาษา ข้อคำถาม ยืนยันความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล (จากการสนทนากลุ่ม)

4.1 การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ดำเนินการดังนี้

4.1.1 ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเข้าร่วมการสนทนากลุ่มจากโรงเรียนบ้านดุงวิทยาถึงผู้ร่วมสนทนากลุ่ม

4.1.2 ผู้วิจัยประสานงานกับผู้ร่วมการสนทนากลุ่มเพื่อกำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการร่วมสนทนา โดยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม และแบบบันทึกการสนทนากลุ่มไปมอบให้กับผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพื่อให้ศึกษาทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการวิจัยล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วัน

4.1.3 ผู้วิจัยจัดเตรียมสถานที่ เอกสารประกอบการสนทนา และของที่ระลึกสำหรับผู้เข้าร่วมก่อนเริ่มการสนทนากลุ่ม

4.1.4 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการจดบันทึกคำพูดระหว่างการสนทนากลุ่ม เครื่องบันทึกเสียงและนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์เพื่อหากลยุทธ์การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนบ้านดุงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี

4.2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ดำเนินการดังนี้

4.2.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมด้วยแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู โรงเรียนบ้านดุงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมิน จำนวน 7 คน ด้วยตนเอง

1.2.2 รวบรวมแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู โรงเรียนบ้านดุงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี คืนจากผู้ทรงคุณวุฒิ

5. การจัดการและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสรุปใจความสำคัญและนำเสนอเป็นความเรียงเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการร่างกลยุทธ์การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู โรงเรียนบ้านดุงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี

5.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์

โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาระดับคะแนนความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ซึ่งแสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นชอบให้สามารถนำกลยุทธ์การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูไปใช้งานได้ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้มาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้น้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้น้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลจากแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู โรงเรียนบ้านดุงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 121)

- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับน้อยที่สุด

5.3 ข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิดวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content

Analysis)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

6.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

6.1.1 ดัชนีความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานกับแนวทางดำเนินการ หรือ IOC (สมนึก

ภักทิษณี. 2546 : 218) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา คือ

เห็นว่าสอดคล้อง	ให้คะแนน +1
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน 0
เห็นว่าไม่สอดคล้อง	ให้คะแนน -1

การวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง(IOC) คำนวณค่าตามสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

$$\sum R = \text{ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ}$$

$$N = \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}$$

6.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.2.1 ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 102)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

6.2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 102)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนระดับการตัดสินใจ
	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

6.2.3 ดำเนินการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นปรับปรุง โดยการเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย โดยวิธี Modified Priority Needs Index (PNI modified) (สุวิมล ว่องวานิช. 2548: 279) จากค่าดัชนี PNI ดังนี้

$$\text{ความต้องการจำเป็น (PNI) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น} = \frac{\text{สภาพที่พึงประสงค์ (I) - สภาพปัจจุบัน (D)}}{\text{สภาพปัจจุบัน (D)}}$$